

idet jeg taffer det ærede Udvalg, fordi det har vist Sagen den Opmærksomhed at sætte dette Forslag ind paa Budgettet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) udtalte sig jo ikke gunstigt derfor, det ærede Medlem er jo en Undtagelse, idet han ikke er gaaet med Udvalget paa dette Punkt, og det var i Betragtning af, at Bornholm har faaet saa overordentlig meget i Forvejen. Nu skal jeg slet ikke indlade mig paa en Underjøgelse af disse Forhold; jeg kunde jo nok tilvejebringe nogle Oplysninger, og det er da alligevel ikke saa farveligt, som den højtærede Indenrigsminister lod skimme igennem, at man ikke havde faaet mere end een Gang Afbetaling paa bornholmste Laan; der er dog paa bornholmste Laan afbetalt ca. 50,000 Kr., og det er dog noget; og jeg nærer en Forvisning om, at den højtærede Minister i den Henseende ikke vil blive stuffet saa komplet, men at der nok vil komme noget mere ind. Der er jo Fiskeri- og Havnelaan paa Bornholm, som forrentes og afdrages straks, og disse Laan kan man dog ikke regne til de særlig begunstigede Laan; og der er Laan til Skibshavne og endelig til Vaadehavne paa et Par Hundrede Tusinde Kr., og deraf er der allerede afbetalt en 11—12,000 Kr., og jeg tvivler ikke om, at Fiskerne paa Bornholm have en ærlig Vilje til at betale tilbage saa meget, som de kunne, naar de blot blive hjulpsne. Ellers kan jeg ikke undlade at sige, at jeg tror, det er rigtigt, at man stiller sig paa det Standpunkt og siger: den Landsdel eller den Ø har faaet saa og saa meget, og det er altfor meget i Forhold til, hvad de have faaet andre Steder. Jeg tror ikke, at den Betragtning bør gøre sig gældende; man bør se paa, hvad Nytte og hvad Gavn det kan gøre, og ikke se paa dette alene, at det i en Række af Aar kan træffe sig, at den ene Landsdel kan kræve et større Tilskud end den anden; thi saa kan jo det omvendte indtræffe i et andet Tilfælde; derfor tror jeg, at det er en urigtig Betragtning at gøre gældende, at man saaledes ser paa et enkelt Sted og siger, det har faaet for meget. For øvrigt, naar man vil se paa Sagen, som den foreligger her, tror jeg, at hvis det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds havde kendt mere til Forholdene paa Bornholm, vilde han have givet Sagen sin Tilslutning; men han har forjet sig i dette Tilfælde paa det store Laan og har ikke set paa det øvrige Forhold. Han udtalte sig blandt andet om Sørbanen paa Bornholm, som vi nu skulle have; nu er det jo ikke sikkert, at vi saa denne Sørbane, thi den er jo ikke anlagt; og

maaſte den aldrig bliver anlagt, det er jo ikke værd at regne med denne Faktor i Øjeblikket. Men naar det ærede Medlem talte om, at det var Begyndelsen til en Ringbane paa Bornholm, saa maatte det ærede Medlem, hvis han i øvrigt kendte Forholdene paa Bornholm, være fritaget for Bekymringer i saa Henseender, da Naturforholdene ere af den Bestaaffenhed, at det vil koste saa uuaadelige Summer at anlægge denne Bane, at der aldrig kan blive Tale om det; den Tanke falder bort af sig selv, og de Bekymringer, det ærede Medlem maatte have i saa Henseende, kan han spare. Med Hensyn til den Udgift, som er forbundet med dette Forslag, synes jeg ikke, at den er saa betydelig. Jeg ser en anden Post, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) aldrig har haft noget imod at være med paa, det er Understuddet af det egl. Teater, der er 2—300,000 Kr. om Aaret, og det kunde vi have betydelig godt af at saa til forskjellige Havne; det vilde virke ganske anderledes gavnligt her, end det gør nu; men i dette Tilfælde har det ærede Medlem ikke haft nogen Betænkelse ved at gaa med, naagtet mange andre Medlemmer og næsten hele Tinget ere yderst betænkkelige lige over for en saadan Udgift. Jeg skal for øvrigt ikke opholde mig længere derved, men jeg skal lægge det høje Ting paa Sinde at tage denne Sag under alvorlig Overvejelse, og jeg haaber, at det vil gaa med til det Forslag, som Udvalget i saa Henseende har stillet, og jeg haaber ogsaa, at den højtærede Minister ikke vil lægge Hindringer i Vejen for det. Jeg saa ganske vist hellere, at man havde faaet det oprindelige, men naar vi ikke kunne saa det bedste, maa vi tage det næst bedste.

Bertelsen (Bejle Amts 5te Valgkreds): Naar jeg har forlangt Ordet, er det for at anbefale Vædringsforslaget under Nr. 398 om et Laan til Suelzminde Havn. Tanken om en Havn ved Suelzminde er ikke ny; den var allerede oppe den Gang, da Spørgsmaalet om en Sørbane til Suelzminde var oppe. Det var Forudsætningen den Gang paa alle Møderne, at der skulde spares 50,000 Kr., af den Million, som var anslaaet til Banen, men det gif den Gang, som det er gaaet saa mangen Gang, at den Million gif og desforuden 60,000 Kr. til, hvortil vi maatte optage Laan, efter at Banen var bygget. Den Bej kunde vi altsaa ikke komme frem, thi i Stedet for at vi skulde have 50,000 Kr., gif der 60,000 Kr. til, saa vi maatte laane ud over den Million, som Banen var anslaaet til.